

“5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un 5/2. maddesinin T.C. Anayasa’nın 9., 10. 11., 36., 59/2 ve 142. maddelerine aykırı olması nedeni ile T.C. Anayasa’nın 152. maddesi gereğince iptali istemine yöneliktir.

İstinaf incelemesi hususunda Dairemize gelen dosyada: Davacı ile davalı arasında 21.01.2014 tarihli “Futbolcu Temsilcisi Sözleşmesi” akdedilmiştir. Davacı söz konusu sözleşme gereğince davalıdan alacaklı olduğunu ve bu alacağının ödenmediği gerekçesi ile davalı aleyhine Bursa 10. İcra Müdürlüğü’nün 2015/8787 Esas sayılı dosya ile 06/08/2015 tarihinde icra takibi başlatmıştır.

Davalının borca ve takibe itiraz etmesi üzerine davacı tarafından davalı aleyhine İlk Derece Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi’nin 2016/361 Esas sayılı dosyasıyla görülen itirazın iptali davası açılmıştır.

İlk Derece Bursa 6. Asliye Hukuk Mahkemesi yaptığı yargılama neticesinde 13/10/2016 gün ve 361/818 sayılı Kararı ile taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümünde TFF Uyuşmazlık Çözüm Kurulu’nun yetkili olduğu gerekçesi ile Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle HMK m. 114/1-c ve 115/2 hükümleri uyarınca davanın usulden reddine yönelik karar tesis etmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin Kararına karşı, davalı tarafından süresinde istinaf talebinde bulunulmuş ve dosya istinaf incelemesi hususunda Dairemize gönderilmiştir.

İlk Derece Mahkemesinin Kararına dayanak yapılan 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun m. 5, f. 2 hükmü T.C. Anayasa m. 59 ek fıkra 2 hükmü ile 9 ncu, 10 ncu, 11 nci, 36 ncı ve 142 nci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Şöyle ki: Zorunlu tahkim, bir uyuşmazlığın çözümünün tarafların iradesi dışında, bir yasal düzenleme ile devlet mahkemeleri dışında belirlenen kişilere ya da kurullara bırakılmasını ifade eder.

TBMM’de 17.03.2011 tarihinde kabul edilen ve 29.03.2011 tarih ve 27889 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nda Değişiklik Yapılması Hakkında 6214 sayılı Kanun ile Anayasa’nın 59 ncu maddesine ek 2 nci fıkra eklenmiştir. Bu fıkraya göre, “Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim Kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.”

Hemen belirtelim ki, bu hüküm ile spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin uyuşmazlıkların zorunlu tahkime götürülmesine Anayasal dayanak oluşturulmuştur.

Bu hükmün gerekçesi aynen şöyledir: “Sporun kendine özgü yapısı, hızlı ve süratli bir şekilde yönetimini, disiplin yargılamasını ve denetimini beraberinde getirmektedir. Bu sürat spor faaliyetlerinin icra edilmesi için olmazsa olmaz şarttır. Belirli bir zaman diliminde yapılması planlanan spor faaliyetlerine ilişkin ihtilafların çok kısa bir zaman sürecinde kesin ve nihai olarak karara bağlanmaması halinde, o faaliyetin başarılı bir şekilde sonuçlandırılması mümkün değildir. Spor faaliyetlerinin kendine özgü ihtiyaçları, uzun zamana yayılan bir denetime müsaade etmemektedir. Bu ihtiyaçların çok kısa sürede çözüm gerektiren yapılan, bu faaliyetlerle ilgili ihtilafların süratle ve kesin olarak son uçlandırılması gerekmektedir. Anayasa’da yapılan bu değişiklikle, sportif faaliyetlerin yönetilmesine ve disiplinine ilişkin ihtilafların süratle ve yargı denetimine tabi olmaksızın kesin olarak çözüme kavuşturulması amaçlanmıştır. Bu çerçevede ilgili kurulların müsabakalarla, kulüplerle, sporcularla ve sporla ilgili diğer kişiler hakkında verdikleri müsabakadan men, küme düşürme, ligden ihraç, ihraç, seyircisiz oynama ve puan tenzili gibi kararlarına karşı süratli ve kesin bir denetim yolu öngörülmektedir. Bununla birlikte, kulüpler ile sporcu ya da teknik adamlar gibi diğer kişiler arasındaki alacak uyuşmazlıkların bu şekilde çözüme kavuşturulmasına dair bir zorunluluk bulunmamaktadır. Dolayısıyla, spor kulüpleri ile sporcu, teknik adam ve sporla ilgili diğer kişiler arasındaki alacak haklarına dair uyuşmazlıklar yetki ve göreve ilişkin genel hükümler çerçevesinde adli yargı yerlerinde görülecektir. Böylece, sporla ilgili hizmet, vekalet veya benzeri diğer sözleşmelerden kaynaklanan ifa, ifa etmeme, fesih ve tazminat gibi uyuşmazlıklar ile diğer alacak hakları, genel hükümlere tabi olacaktır.

Anılan hüküm ve gerekçesinden anlaşıldığına göre, yalnız spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı zorunlu tahkim yoluna başvuru olacaktır. Bunun dışında kalan ve kulüpler ile, sporcular, teknik direktörler, antrenörler, oyuncu temsilcileri, sağlık personelleri, müsabaka organizatörleri gibi ilgili kişiler arasındaki spor sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklar ise zorunlu tahkimin kapsamı dışında tutulmuştur.

Anayasanın bu hükmüne rağmen, 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun’un “İlk Derece Hukuk Kurulları” kenar başlıklı m. 5, f. 2’de, TFF’nin İlk Derece Hukuk Kurullarının Uyuşmazlık Çözüm Kurulu, Disiplin Kurulları, Kulüp Lisans Kurulu ve Etik Kurulundan oluşacağı, f. 2’de ise, İlk Derece Hukuk Kurulları kulüp lisansı ile ilgili kararlar almaya veya bu Kanun, TFF statüsü, TFF’nin diğer talimat ve düzenlemeleri ile diğer yetkili TFF kurul ve organları tarafından alınacak kararlara ilişkin olarak çıkacak ihtilaflarda karar vermeye münhasıran yetkili kılınmıştır.

TFF, 5894 sayılı Yasa m. 5, f. 2 hükmüne dayanarak, 11.07.2015 tarihli ve 29413 sayılı Resmi Gazete’nin “Çeşitli İlanlar” başlığı altında yayınlanan 25/06/2015 tarihli Genel Kurul Kararı ile TFF’nin statüsüne ilişkin 55 nci ve 56 ncı maddelerini değiştirmiştir. Bu GK Kararı ile değişik 56 ncı madde ile Uyuşmazlık Çözüm Kurulunun görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Bu yeni düzenlemeye göre, kulüpler ile futbolcular, profesyonel teknik adamlar, antrenörler, futbol menajerleri, futbol menajerleri ile futbolcular, profesyonel teknik

adamlar, antranörler arasında sözleşmeden doğan futbolla ilgili tüm uyuşmazlıkları, tarafların başvurusu üzerine münhasıran görevli ve yetkili olarak inceler ve karara bağlar olarak düzenlenmiştir.

Değişiklik uyarınca Uyuşmazlık Çözüm Kurulu Talimatı yeniden hazırlanmış ve 01.08.2015 tarihinde yürürlüğü girmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılması Hakkında 6214 sayılı Kanun ile Anayasa'nın 59 ncu maddesine eklenen 2 nci fıkra gereğince, ancak spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlara karşı zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Bu 2 nci fıkranın gerekçesinden de anlaşıldığına göre, spor kulüpleri ile sporcu, teknik adam ve sporla ilgili diğer kişiler arasındaki alacak haklarına ilişkin uyuşmazlıklara dayalı açılacak davalar, yetki ve göreve ilişkin genel hükümler kapsamında adli yargı yerlerinde görülecektir. Başka bir ifade ile sporla ilgili hizmet, vekalet vb. sözleşmelerden kaynaklanan alacak, sözleşmenin feshi ve tazminat gibi davalar genel hükümlere tabi olmalıdır.

Bu durumda, hem TFF Statüsüne ilişkin 56 ncı ve 56 ncı maddelerini değiştiren TFF Genel Kurulunun 25/06/2015 tarihli Kararına hem de istinaf edilen Mahkeme Kararına dayanak gösterilen Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında(TFFKGH) 5894 sayılı Kanun m.5, f. 2 hükmü T.C. Anayasa m. 59, ek f. 2, m. 9, m. 10, m. 11, m. 36 ve m. 142 hükümlerine aykırıdır.

Nitekim öğretilerde de bu hususun Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü kabul edilmektedir. (Bkz. Ekşi, Nuray, Spor Tahkim Hukuku, Beta Yayınları, İstanbul 2015, s.125-339)

Tekrar etmek gerekirse, futbola ilişkin sözleşmelerden doğan uyuşmazlıkların zorunlu tahkime tabi tutulması Anayasa'nın 59. maddesine eklenen ek 2 nci fıkra hükmüne, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağını düzenleyen Anayasa m.9 hükmüne, Anayasa'nın 10 ncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine, Anayasa'nın 36 ncı maddesinde düzenlenen hak arama özgürlüğü ilkesine, Anayasa'nın 11 nci maddesinde düzenlenen Anayasa hükümlerinin bağlayıcılığı ilkesine ve Anayasa'nın 142 nci maddesinde düzenlenen mahkemelerin kuruluşunun kanunla olacağı ilkesine aykırıdır.

Yukarıda açıklana ve re'sen gözönüne alınacak nedenlerle; 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun madde 5 fıkra 2 hüküm ile T.C. Anayasa md. 59, ek f. 2.m, 9.m, 10., 11.m, 36. ve m.142 hükümlerine aykırı olduğunun tespiti ile iptaline karar verilmesi arz olunur.”